

L'ORIGINALITAT
DEL
MIJAC !!!

FACTUREN
OR
SOM
-ORMP.88

10/03

L'ORIGINALITAT DEL MIJAC, MOVIMENT APOSTÒLIC DELS INFANTS

Quan ja fa més de 10 anys que, a la diòcesi de Barcelona i a d'altres diòcesis catalanes, existeix el MIJAC (Moviment Infantil-Juvenil d'Acció Catòlica) i al país veí, França, més de 50 anys, l'ACE (Action Catholique des Enfants), moviment germà i integrat al MIDADEN (Mouvement International de l'Apostolat des Enfants), a l'actual Comissió Diocesana de la diòcesi de Barcelona li ha semblant oportú traduir un article publicat a la revista francesa "MASSES OUVRIÈRES" al núm. 412 (març-abril 1987), número monogràfic dedicat a 'A CE, és de Jean-Pierre Roche i du el títol: "L'Église, les enfants et l'ACE ". Nosaltres només hem traduït i adaptat, per similituds, l'apartat: "L'originalité de l'ACE, mouvement apostolique des enfants". I ho fem pensant en el fet que el MIJAC està també arrelat en món obrer a més d'altres realitats, i el que es diu quant a MIJAC en món obrer és vàlid, en general, per a d'altres medis. També ho fem recordant l'última Assemblea Internacional del MIDADEN -a les Illes Canàries, desembre 1986-, on el MIJAC de Catalunya i les Balears sol·licità l'ingrés en aquest Moviment Internacional de l'Apostolat dels Infants (MIDADEN que diem aquí).

Amb tot, hem de dir que s'ha respectat l'original francès, mentre que fos comprensible o semblant a la realitat actual del MIJAC i de l'Església catalana. Esperem que sigui un bon servei i alhora un esperó per a tots nosaltres. D'aquesta manera, tot celebrant el desè aniversari ens solidaritzem amb el cinquantè aniversari de l'ACE i ens animem en aquest procés d'integració al MIDADEN.

És sempre perillós comparar pràctiques eclesials, sobretot si són diferents. Per això és important poder evitar dos esculls: 1) l'actitud que es podria qualificar de "militant" i que consisteix a definir-se per oposició al que fan els altres, menyspreant-ho sistemàticament; 2) l'actitud que es podria qualificar d'"episcopal" (!) i que consisteix a negar totes les oposicions i a considerar que tothom fa el mateix, encara que ho faci amb mitjans diferents.

En ambdós casos, es posa en entredit la possible interpel·lació recíproca que hauria de ser la norma entre dues realitats d'Església diferents, interpel·lació que convida cadascú a una major fidelitat a la totalitat de la missió de l'Església i acceptant també que necessita dels altres per completar el propi treball.

1. L'herència

- El MIJAC no és només hereu dels moviments d'Acció Catòlica especialitzada. També hereta tres "estratègies" concretes (el centre parroquial, la catequesi i els moviments educatius) que, l'Església havia posat en marxa al servei dels infants davant el naixement de l'*Aspirantat* i que encara avui continuen (amb noves experimentat la influència de l'Acció Catòlica en general i de l'Acció Catòlica especialitzada en particular.
- Inscrivint-se dins el quadre que podem anomenar "l'estratègia dels moviments", el MIJAC ha assumit com a propis un cert nombre recer de les parròquies, responien a una preocupació d'acollir i de troben i formen les seves "comunitats" ("clubs, centres") en relació a la família (al MIJAC en diem Centres, on hi van perquè volen i s'hi troben bé).
- Moviment d'Església dins el qual els consiliaris han tingut sempre un paper important, el MIJAC, però, mai no ha deixat de ser un moviment conduït pels laics: els "animadors". Ni mestres, ni catequistes, sinó militants propers als infants, del seu mateix medi, a ser possible compromesos en el món i en l'Església al costat dels nois i noies donant així testimoniatge del que és una vida militant i apostòlica.
- El rebuig a separar el que és "cristià" del que és "humà" prendrà, al MIJAC, un aspecte radical. D'una banda el punt de partida no serà ni l'escola, ni el barri, ni el lleure, sinó tota la vida de l'infant

i, encara més profundament, el "medi" en què viuen. D'altra banda, el MIJAC es definirà alhora com a moviment educatiu i moviment evangelitzador, alhora organització d'infants i moviment d'Església, alhora lloc d'acció i lloc de celebració-reflexió. Es tracta, doncs, d'un moviment dels infants que no pot fer la separació viscuda pels adults de l'ACO, entre el lloc de l'acció (militància) i el lloc de la Revisió de Vida (RdV), separació que és típica de la relació entre l'Església i una societat secular i pluralista.

- L'"Aspirantat" volia arribar a "tots els vailets del país". Aquesta voluntat missionera ha estat sempre reafirmada pel MIJAC, que vol ser el moviment de tots els nois i noies. Això no impedeix que el MIJAC tingui accés als infants procedents sobretot de la parròquia, de la catequesi, o bé del centre d'esplai. Les publicacions del Secretariat Interdiocesà de Catequesi, o de les parròquies i arxiprestats, o des de les escoles confessionals, s'adrecen als infants "com si" fossin tots creients, o de tradició catòlica. Com que el nombre d'infants no catequitzats augmenta i va en augment cada cop més, comencen a preocupar-se per la dimensió "catecumenal" de l'educació de la fe dels infants.
- En resum, perquè és un moviment dels infants, el MIJAC ha afirmat sempre que s'entén com un "moviment educatiu", fins i tot si ho és d'una manera original que ara mirarem d'intentar precisar.

2. L'originalitat

1- "*La massa dels infants i els infants de la massa*"

Si el MIJAC és la realitat d'Església que arriba a més infants no-creients, això no és pas perquè proclami la seva voluntat de trobar-se amb "la massa dels infants i els infants de la massa", sinó perquè es forneix dels mitjans per fer-ho. No volem parlar només dels típics "mitjans de la massa" (festivals, assemblees, mitjans de comunicació), sinó de tot el projecte del Moviment. En efecte, el moviment aplega els infants no tant a partir de la seva fe, com a partir de la seva vida de nois i noies, tot proposant-los d'organitzar-se i donant-los els mitjans per assolir-ho. I, aleshores, tots els nois i noies se senten efectivament *protagonistes*, ja que ho són a partir de la seva vida i acció. En resum, la manera com el moviment *s'arrela*,

a partir de les relacions naturals entre els infants, fa possible que els mateixos infants puguin proposar el MIJAC als seus amics i companys, sigui quina sigui la seva situació religiosa.

Moviment de masses, el MIJAC comparteix amb la JOC fundada per Cardijn la particularitat de ser un moviment cristià que no aplega només els cristians: és el "moviment", és a dir, la *dinàmica amb què l'Església s'arrela enmig dels infants*, és Església en marxa en el món infantil.

2- L'evangelització dels infants pels infants

El MIJAC es fonamenta en la intuïció que és anterior a l'Acció Catòlica especialitzada, en l'evangelització del medi pels qui són del medi. Això no és tan evident tractant-se dels infants. Durant força temps, l'Aspirantat era vist i es comprenia ell mateix com una "preparació a l'Acció Catòlica". Ha estat necessari que el MIJAC afirmés fermament que "els nens no eren massa petits", no només per organitzar-se i actuar, sinó també per anunciar la Bona Notícia i participar en la construcció de l'Església.

De fet, el MIJAC considera els infants com a primers agents de l'evangelització del seu món infantil, i, en primer lloc, perquè són els primers fundadors del seu moviment. És, certament, proposant als seus amics i amigues de "*fer grup*", amb ells o com ells, que els infants viuen aquesta tasca evangelitzadora. I ho fan tot proposant-los *actuar* amb ells, convidant-los a les festes i trobades o al seu propi grup o Centre, però quan actuen així és tota la seva *experiència de vida en moviment* que proposen compartir als seus amics i amigues.

Anant encara més lluny, el Moviment afirma, a partir del que ha copsat per la reflexió-valoració de la seva acció, que els infants "empenyen" també els joves i els adults que els envolten i així participen en l'evangelització de tot el seu medi. És en aquest sentit que són cada cop més reconeguts com a "col·laboradors" de la missió obrera (on el MIJAC s'ha arrelat en món obrer).

3- Un moviment dels infants, entre ells, per ells, per a ells.

El MIJAC pren els mitjans per ser realment el moviment "dels" infants, i no pas un moviment "per als" infants. És això el que li dóna la seva originalitat, no només a l'Església, sinó també al món obrer i a la societat.

El MIJAC no és un moviment dirigit pels infants, però els animadors -que els acompanyen- usen els mitjans que siguin necessaris perquè el Moviment sigui dels infants. Com ho fan?

En primer lloc, donant-los la paraula, escoltant-los, prenent nota (= "apunyant") del que expressen -sobretot a través del que diuen, del que volen, de les seves actituds, dels seus gestos-, gràcies al *quadern de vida* (= "carnet de vida militant") i a les "RdV" a tots els nivells del moviment. Després, tornant a donar als infants (moviment invers, que remet), gràcies a la Revista "Notícies Peludes", als materials de Campanya, pòsters, adhesius, el que d'altres infants han fet o han dit.

En resum, considerant-se no pas com a "monitors" (quant a "portar nanos"), sinó com a "animadors" (quant a responsables d'una tasca, de suscitar-ho tot a partir de la seva vida i acció com a infants) - "d'entre ells"-, perquè la vida del Centre, les seves accions, la seva vida en moviment siguin ben bé "*cosa seva*". Això no es tracta pas d'una qüestió de pedagogia, sinó d'un *acte de fe* en els infants, una manera de mirar-los com a persones que s'han d'escoltar, de prendre seriosament i que també tenen alguna cosa per aportar-nos (als animadors). És del que coneixem l'única realitat d'Església on el que diuen els infants és més important que allò que se'ls ha de dir.

Si el MIJAC és un moviment educatiu, creu que els nois i noies són els primers actors de la seva educació i que la nostra relació -com a animadors- amb els infants *és una relació recíproca*, on ells ens aporten a nosaltres tant com nosaltres els aportem a ells. Encara més a fons, aquesta actitud *és una manera d'estimar-los*, en permetre'ls ser, ser reconeguts, ser escoltats... I els infants no s'hi senten enganyats, ja que consideren el seu Centre com a lloc seu, on ells ho poden dir tot... i gairebé fer-ho tot!

Resumint, és una manera de prendre seriosament la mirada de Jesús sobre els infants: ell no els considerava com a persones a educar, sinó com a persones a imitar. El MIJAC, perquè és portador de l'experiència, de la paraula, de l'acció, de les aspiracions dels infants, té un paper irremplaçable a l'Església, ja que permet a tot el Poble de Déu d'acollir de debò els infants... I "el qui acull un d'aquests infants en nom meu, m'acull a mi; i el qui m'acull a mi, no és a mi que m'acull, sinó aquell qui m'ha enviat" (Mc 9,37). En aquesta manera d'acollir els nens i nenes no és juga altra cosa que l'acolliment de Déu per Jesucrist. Però encara hi ha una altra cosa en joc: la d'una vida d'Església en què els infants siguin veritablement

els actors, els subjectes, els col·laboradors, respectats en allò que com a infants són; és a dir, considerats pel que són ara i no pas pel que seran més tard·

4- La vida i l'acció com a camí d'evangelització

Això no és pas l'originalitat del MIJAC, sinó dels moviments apostòlics. L'originalitat del MIJAC està en el fet de permetre als infants viure aquest procés· Car això obliga tothom, començant pels mateixos infants, a prendre's seriosament Ja vida dels nens i nenes i les seves accions d'infants. La vida dels infants no és només "tinguda en compte", ni serveix per "il·lustrar" un treball o discurs per donar exemples, tampoc no és el lloc on posar en pràctica el que s'ha après o s'ha descobert; sinó que hi ha un "ja-ara-ací" en la vida dels infants que s'ha d'acollir, *il·luminar amb la Paraula de Déu*, perquè, en aquesta vida, entre ells, els infants s'empenyin, s'invitin, s'interpel·lin, se superin, s'obrin, es transformin... i es posin així en camí d'acollir la Bona Notícia (*l'Evangelí!*), sobretot si se'ls dóna els mitjans per anunciar-se-Ja entre ells a partir d'aquesta experiència·

L'originalitat del MIJAC és, doncs, donar tot el seu pes "evangèlic" a les "petites accions", al joc, a les celebracions i trobades.

5- Un moviment de tres dimensions

Una última originalitat del MIJAC és articular alhora *tres dimensions*, sense separar-les mai: -la dimensió "infant", -la dimensió "medi" i -la dimensió "Església". Si hi ha moviment és perquè aquestes tres dimensions tenen una dinàmica pròpia que es combina amb les altres dues per tal de posaria vida dels infants "en moviment". Cadascuna d'aquestes dimensions és enriquida per les altres dues que, de retop, enriqueix les altres. Això permet al MIJAC en Món Obrero aportar una dimensió original a tots els llocs on es troba amb d'altres (ho traduïm pensant en la diòcesi de Barcelona):

- A la Coordinadora de Cristians en Món Obrero, a la revista "Correspondència. Diàleg de consiliaris en Món Obrero", al projecte de "Formació de consiliaris laics" amb l'ACO, la GOAC, la JOC; el MIJAC aporta la dimensió "infant" a tots els qui comparteixen amb ell la dimensió obrera i la dimensió Església;
- Al mateix MIJAC de Catalunya i les Balears, el MIJAC en Món Obrero aporta la dimensió obrera a tots els qui amb ell

comparteixen la dimensió "infant" i la dimensió Església;

- Enmig dels nois i noies del món obrer, el MIJAC testimonia la dimensió Església al costat de tots els qui comparteixen amb ell la dimensió "infant" i la dimensió obrera;
- I encara més àmpliament, el MIJAC en Món Obrer aporta a la *classe obrera* la doble dimensió "infant" i "Església", així com aporta a l'Església la doble dimensió "infant" i "món obrer".

És estructuralment que el MIJAC en Món Obrer permet un diàleg apostòlic entre el món dels infants, el món obrer i l'Església, permetent a cadascun d'ells acollir els altres dos. A l'Església, el MIJAC en Món Obrer no és l'únic que porta la dimensió "infant" (fins i tot si la porta d'una manera original i única), tampoc no és l'únic que porta la dimensió obrera (fins i tot si la porta d'una manera original i única); no és l'únic que porta la dimensió apostòlica. Però és l'únic que porta aquestes tres dimensions refusant de separar-les. El MIJAC provoca no només l'Església, sinó també el Moviment obrer i la societat sencera, i ho fa perquè es doni tot el seu lloc als infants i perquè s'aculli la seva manera original -de construir l'Església i de transformar el món. Ben lluny d'aïllar els infants i fer-los un "món a part", el MIJAC és un camí privilegiat per als qui són reconeguts com a col·laboradors a l'Església, al seu medi i a la societat.

L'originalitat del MIJAC està en què podem referir-nos al seu "carisma"; és a dir, aquest "*regar*" (aquest és el sentit de la paraula grega '*jarisma*') que l'Esperit Sant ha fet a l'Església i al món des de fa, entre nosaltres, a Catalunya i les Balears, més de 10 anys. Creiem haver mostrat que, sense el MIJAC, faltaria alguna cosa a l'Església per complir *la seva missió al costat dels infants*, i d'una manera singular al costat dels infants en medis populars. La tasca és difícil: el "moviment dels infants" és com els mateixos infants, necessita ser sostingut, necessita els joves i els adults per existir, necessita ser reconegut per créixer.

Certament, el MIJAC no té el monopoli de la relació Església-infants. Millor: necessita altres mitjans que l'Església posa al servei dels infants per poder permetre'ls fer experiència de Jesucrist. El MIJAC permet fer una autèntica experiència de vida creient a l'Església, on els infants són els actors, però com a tota experiència

d'Església, remet a d'altres experiències d'Església.

En un període on s'és més sensible a l'herència rebuda que no pas a la novetat, a la institució que no pas a les experiències a les palpentes de la, vida, *el desè aniversari* del MIJAC, (i el cinquantè aniversari de l'ACE) ens pot *recordar* que el moviment dels infants" forma part, avui, de l'herència que se'ns ha confiat i que no és en veritat de tradició eclesial, sinó en la conjugació entre *fidelitat i creativitat*: per ser fidel a la seva missió, l'Església no ha deixat de crear nous camins i el MIJAC (i l'ACE), ell mateix, al llarg dels 10 anys d'història, no ha parat de crear per ser *fidel al seu carisma* (regal de Déu als infants).

I acabem constatant que el que és propi d'un moviment" és ser "mòbil" (moure's) i "mobilitzador" (moure'n d'altres): fer que el Moviment dels infants continuï "movent-se" i "fent-nos moure" amb els nens i nenes, nois i noies *vers el Regne de Déu*.

Traduït i adaptat per la
COMISSIÓ DIOCESANA DE BARCELONA
Barcelona, 1988

COMISSIÓ DIOCESANA MIJAC BARCELONA

Llúria 7, 3er. 20n. 08010 Barcelona